

M.p., poniedziałek, 17 lipca 1944 r.

Nr 138

OŚWIADCZENIE RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ

Londyn, 16.VII. Polska Agencja Telegraficzna ogłasza następujący komunikat oficjalny: "W wykonaniu instrukcyj Rządu Polskiego i Naczelnego Wodza, dotyczących ujawniania się i współdziałanie z wojskami sowieckimi w walce przeciwko Niemcom, Polska Armia Krajowa przeszła w marcu 1944 r. od akcji dywersyjno-sabotażowej do otwartej walki na tyłach wojsk niemieckich i przyczyniła się wydatnie do utrudnienia ich oporu na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej, a w szczególności na ziemi wileńskiej, gdzie w czasie kilkumiesięcznych walk zadała poważne straty Niemcom. SWĄ WALKĄ I OFIARĄ LUDNOŚĆ TYCH ZIEM STWIERDZIŁA ŚCISŁY ICH ZWIĄZEK Z PAŃSTWEM POLSKIM I JEGO RZĄDEM.

Rząd Polski oczekuje od Narodów Zjednoczonych uznania dla postawy i ofiarności Narodu Polskiego i trwa na stanowisku, zajęтым także przez imię Rządu Sprzymierzone, że nie mogą być uznane żadne zmiany terytorialne zaszcze w ciągu wojny, o ile nie nastąpiły z dobrej woli i za wolną zgodą stron zainteresowanych."

Sztokholm, 16.VII. Komentując oświadczenie Rządu Polskiego, radio szwedzkie stwierdza, że okoliczność, iż Moskwa nie dementuje wiadomości o wielkiej roli Polskiej Armii Krajowej w obecnej kampanii na ziemiach polskich, jest najlepszym dowodem, jak bardzo akcja ta jest skuteczna. Radio szwedzkie sądzi, że Rosjanie ze względu na konieczności czysto wojskowe mogą dojść do przekonania, iż porozumienie z rządem polskim będzie posiadać dla nich bardzo wielką wartość.

ALARMY LOTNICZE W WARSZAWIE

Sztokholm, 16.VII. W ciągu ostatnich 3 dni było w Warszawie kilkanaście alarmów lotniczych. Jednakże miasto nie było ani razu bombardowane; pojawiły się tylko sowieckie samoloty rozpoznawcze.

JAKIE SĄ NASTROJE W KRAJACH BAŁTYCKICH

Sztokholm, 16.VII. Omawiając nastroje, panujące obecnie w krajach bałtyckich, gazeta "Svenska Dagbladet" stwierdza, że ludność tych krajów patrzy na błyskawiczny pochód wojsk sowieckich ze zdumieniem i obawą. Uczucia te podyktowane są strachem, że Rosjanie będą się naciili za powstanie, jakie miało miejsce na tych terenach w czasie odwrotu wojsk sowieckich w roku 1941. Gazeta stwierdza, że ruchu partyzanckiego w tych krajach nie można wogóle ze stawiać z ruchem w Polsce.

NIEMCY EWAKUOWALI GRODNO

Berlin, 16.VII. Komunikat oficjalny donosi, że wojska niemieckie opuściły dziś Grodno, które leży o 30 km od granicy Suwalszczyzny, przyłączonej w listopadzie 1939 r. przez Niemców do Prus Wschodnich, jako okręg Tichonau. Od właściwej granicy Prus Wschodnich Grodno odległe jest o 75 km.

Moskwa, 16.VII. Komunikat sowiecki nie wspomina jeszcze o zdobyciu Grodna i donosi tylko, że wojska gen. Czerniakowskiego sforsowały w wielu punktach Niemen na ogólnej długości 125 km i ustanowiły przyczółki na lewym brzegu rzeki. Inne oddziały sowieckie zajęły miejscowość Koszedary, stację węzłową na linii kolejowej Kowno-Wilno, odległe o 30 km od Kowna.

Sztokholm, 16.VII. Radio szwedzkie donosi, że po zdobyciu Grodna pancerne kolumny sowieckie posuwają się w 2 kierunkach. Jedna kieruje się na pń.-zachód na Suwałki, druga zaś na pńd.-zachód na Sokółkę, położoną na głównej linii kolejowej do Białegostoku.

VIII ARMIA ZDOBYŁA AREZZO

Rzym, 16.VII. Oddziały VII armii zdobyły Arezzo, położone o 65 km na pńd.-wschód od Florencji na głównej linii kolejowej Rzym-Florencja. Arezzo jest główną bramą wypadową ku nowej linii obronnej niemieckiej, t.zw. linii gotyckiej. Dzięki zdobyciu Arezzo poczynione zostały dalsze postępy w dolinie rzeki Arno. Kesselring zgromadził na tym odcinku 5 dywizji. Spodziewana jest wielka bitwa czołgów ze względu na nadający się ku temu teren na północ od Arezzo. Na froncie V armii oddziały francuskie poczyniły pewne postępy na wschód od Poggibonsi. Pod Livorno opór niemiecki jest nadal bardzo silny.

Zurich, 16.VII. Radio szwajcarskie donosi, że dla powstrzymania postępów rosyjskich naczelne dowództwo niemieckie rzuciło na najbardziej zagrożony odcinek frontu wschodniego 30 nowych dywizji z tak zwanych rezerw strategicznych. Niemcom chodzi szczególnie o obronę Kowna, które zostało uznane za najważniejszy bastion na froncie wschodnim. Bitwa o to miasto rozpoczęła się kilka chwil.

CIEŻKIE WALKI W NORMANDII

Kwat. główna Sprzymierzonych we Francji, 16.VII. Ubiegłej nocy II armia brytyjska rozpoczęła natarcie na odcinku na południe od Caen między rzekami Odon i Orne. Anglicy zdobyli miejscowość Escay, położoną o 5 km na pld.-zachód od Caen. Celem ofensywy brytyjskiej jest położone dalej na południe miasto Evreux, przy czym wzgórze, panujące nad tą miejscowością, są już w posiadaniu Anglików. Wojska amerykańskie, walczące na zachodnim wybrzeżu Normandii, zdobyły miejscowość Lessay, leżącą u ujścia rzeki Ay. Lessay jest końcowym punktem ważnej drogi, prowadzącej przez Periers do Saint-Lo. Inne oddziały amerykańskie, które zbliżyły się do przedmieść Saint-Lo, walczą w bardzo ciężkim terenie. Bardzo złe warunki atmosferyczne w dalszym ciągu ograniczają działalność lotnictwa.

NIEMCZESNY HUMANITARYZM

Genewa, 16.VII. Rząd niemiecki zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z prośbą o zaproponowanie rządowi wszystkich państw walczących, aby zaprzestano używać bomb lotniczych, zawierających fosfor.

ROSJANIE DADZA 200 MILJ. DOLARÓW W ŻŁOCIE

Nowy Jork, 16.VII. Według niepotwierdzonych jeszcze wiadomości delegacja sowiecka na Międzynarodowej Konferencji Monetarniej otrzymała polecenie z Moskwy, aby wyraziła zgodę na wkład sowiecki do międzynarodowego funduszu stabilizacyjnego. Wysokość wkładu sowieckiego wynosić ma 200 milionów dolarów w złocie.

RZĄD WŁOSKI W RZYMIE

Rzym, 16.VII. Rząd włoski przeniósł się dziś do Rzymu, jednakże szereg departamentów ministerialnych pozostaje jeszcze w Salerno. Pozycja rządu pren. Bonomi uległa poważnemu osłabieniu z powodu podania si. do dymisji piastującego urząd ministra bez teki słynnego filozofa Benedetto Croce. Oczekuje się w najbliższym czasie rekonstrukcji gabinetu.

ZBOŻE DYKTUJE STRATEGIE NIEMIECKA

Zurich, 16.VII. W tutajszych kręgach politycznych uważają, że obecna strategia niemiecka, którą charakteryzuje stawianie rozpaczliwego oporu na wielu frontach drugorzędnych ze szkoda dla decydujących odcinków walk, tłumaczy się chęcią zabezpieczenia sobie do statecznych zapasów zbóż przez zebranie jeszcze tego rocznych żniw.

WOJNA LOTNICZA

Londyn, 16.VII. Nocy ubiegłej ciężkie bombowce RAF'u dokonały nalotu na magazyny latających bomb w miejscowości Nicourt, położonej o 40 km na pzn.-zachód od Paryża. Dziś za dnia wielkie formacje ciężkich bombowców amerykańskich bombardowały Monachium, Norymbergę oraz obiekty w okręgu Saarbrücken.

Rzym, 16.VII. Bombowce amerykańskie z baz włoskich dokonały dziś za dnia nalotu na zakłady przetryskowe, położone w okolicy Wiednia.

JAPONCZYCY MORDUJĄ LOTNIKÓW ALIANCKICH

Tokio, 16.VII. Radio japońskie ogłosiło dziś w języku angielskim tekst rozkazu dziennego naczelnego dowództwa japońskiego, który oznacza, że lotnicy amerykańscy, którzy brali udział w ostatnim nalocie "super latających fortec" na zakłady ciężkiego przetrysku japońskiego i którzy zmuszeni byli do lądowania, zostali straceni. W przyszłości wszyscy lotnicy, biorący udział w nalotach na Japonię, którzy będą przymusowo lądowali, będą rozstrzeliwani.

KONCESJE USA W HISZPANII

Waszyngton, 16.VII. Podpisano tu układ amerykańsko-hiszpański, na mocy którego amerykańskie samoloty pasażerskie uzyskały prawo lądowania na lotniskach hiszpańskich.

Z o s t a t n i e j c h w i l i

Moskwa, 16.VII. Nocny komunikat sowiecki potwierdza wiadomość o zdobyciu Grodna. Miasto wzięte zostało szturmami przez wojska 2. i 3. frontu białoruskiego. Niemcy rzucili do walki znaczne posiłki, aby uniemożliwić Rosjanom przeprawę przez Niemien, jednakże zostali zmuszeni do wycofania się. Wojska gen. Jeremienki maszerują w kierunku Rygi, wojska gen. Bagramiana - na Kłajpedę, a gen. Czerniakowskiego - na Kowno i Prusy Wschodnie. Na zachód od Wołkowyska Rosjanie sforsowali rzekę Roś, zaś oddziały, które zdobyły Pińsk, zajęły liczne miejscowości na drodze do Brześcia n/Bugiem.

Londyn, 16.VII. Komentator wojskowy radia brytyjskiego twierdzi, że Niemcy nie mają żadnej linii obronnej, która by mogła zatrzymać pochód wojsk sowieckich w kierunku Prus Wschodnich. Za kilka dni Rosjanie przekroczą granicę Niemiec. Wysilki naczelnego dowództwa niemieckiego koncentrują się na uratowaniu wojsk niemieckich z krajów bałtyckich.

Rzym, 16.VII. Wojska francuskie zdobyły miasto Castelli na północ od Poggibonsi. V armia okrężyła Livorno od Wschodu i zdobyła wzgórze, górujące nad miastem od Południa. Lotnictwo sojusznicze zniszczyło 22 mosty na rzece Pad. Na północ od Arezzo czołgi brytyjskie posuwają się wzdłuż doliny rzeki Arno.

Londyn, 16.VII. Przedstawiciel sztabu gen. Eisenhowera oświadczył, że połowa wszystkich czołgów, które Niemcy zgromadzili w Normandii, została zniszczona lub uszkodzona. 4/5 wszystkich czołgów niemieckich w Europie zachodniej skoncentrowane zostało na froncie normandzkiej.